

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andrei Șaguna

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:

Pentru parohii cl. I Lei 7000. — cl. II Lei 5000. —
cl. III Lei 3000. — Particulari Lei 7000. — Autorități
și strănătate Lei 15.000. — De sprijin Lei 20.000. —

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu
strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate
nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiilor

un cm. 20 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Tele-
graful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Dragostea de om

La o întâlnire recentă cu ziaristii străini, dl Petre Groza, vicepreședintele consiliului de miniștri, a caracterizat epoca viitoare a omenirii ca «epoca dragostei de om». Dar cine nu recunoaște în dragostea de om, formulată ca supremul ideal pământesc al omenirii, de acest membru vechiu și marcant al Adunării episcopiale a Arhiepiscopiei noastre, un bun de temelie al învățaturii creștine? Avem deci motive serioase să ne bucurăm că, prin personalități cari trăiesc multă vreme în atmosfera ei, Biserica își face simțită puterea ei inobilatoare, penetrând cu duhul creștin noile orientări sociale și politice. Iar dintr-o asemenea întrepătrundere cu idealurile creștine și dintr-o astfel de tălmăcire a lor în graiul evanghelic pe seama celor mulți, noile curente sociale numai câștiga pot. Grăindu-i-se așa, poporul nostru românesc va ști spre ce ținte e chemat, spre ținte scumpe sufletului său, profund încreștinat și atât de bun și de dornic de dreptate și frățietate. El va simți că nu e chemat spre necunoscuturi încredunțate, străine sufletului său, cu părăsirea tuturor bunurilor sale sufletești moștenite din moși strămoși, ci spre zări senine și calde, spre cari îl îndeamnă adâncurile creștine ale ființei sale.

Noi totdeauna ne am silit să arătăm în acest ziar că între noile tendințe ale lumii după libertate, frățietate, egalitate și între duhul creștinismului, departe de a fi o discrepanță, este, în fond, cea mai deplină concordantă. Tendințele acestea înțelese în esența lor cea mai pură, cea mai ferită de patimi, au răsărit, dimpotrivă, din duhul creștinismului și el este factorul principal care le susține neconținut în sânul omenirii. Ne pare bine să constatăm acum că se găsesc și reprezentanți ai acestor orientări

sociale cari să-și dea seama de acest lucru și să caute a tălmăci țintele lor în vocabularul idealurilor creștine. Nădăjduim că pe măsură ce va trece vremea, vom vedea înmulțindu-se cei ce înțeleg această filiație creștină a țintelor sociale moderne și se silesc să le purifice de tot ce nu se potrivește cu sămburele creștin al lor.

Cine mai are azi curajul să susțină și cine mai crede că creștinismul nu va mai avea loc în societatea de mâine a unei ordini sociale străbătute de o cât mai deplină dreptate, egalitate și frățietate, așa cum se susținea până în anii trecuți? Ajunge să cugătam numai la evoluția petrecută într'un atât de scurt timp, ca să ne dăm seama de posibilitățile de fecundă sinteză între creștinism și tendințele sociale moderne, spre fericirea adevărată a omenirii. Dacă se va lua sincer de curente sociale moderne «dragostea de om» ca normă hotărâtoare, ea va forma platforma de împreună lucrare a creștinismului cu ele. Căci unde este dragoste este creștinism, și dragoste de om fără creștinism nu se poate. Numai creștinismul dă putere sufletului să iubească cu adevărat și continuu orice om. Numai creștinismul poate întreține într-o societate căldura dragostei. În definiție ca să iubești pe om, ca să faci din aceasta idealul suprem, căruia îi închini toate eforturile pe plan politic sau social — și curente sociale moderne trebuie să aibă măcar acest ideal, ca pe cel mai înalt — trebuie să acorzi omului o valoare care nu ar putea veni dintr-o constituție pur materială a lui. Căci atunci de ce n'am iubi lucrurile sau animalele la fel cu oamenii, sau chiar mai mult, pentru că unele din ele reprezintă concentrări de mai multă materie. Ca să-ți faci din dragostea de om motivația ultimă a tuturor străduințelor tale, trebuie

să vezi prin urmare în el ceva mai înalt decât materia și trebuie să-i acorzi o existență veșnică, în care să se repercuteze soarta lui pământească, pe care te silești să i-o îmbunătățești. Sau în orice caz o doctrină care concepe astfel pe om — cum e cea creștină — va fi capabilă să susțină în suflete o mai mare dragoste de om, decât una care nu vede în om decât o înfipire «femeră de materie».

Dar, peste această accepțiune generală a omului ca ființă spirituală și veșnică, creștinismul dă omului o valoare pe care nu i-a dat-o și nu i-o va da nici o altă concepție filosofică sau religioasă. Ce doctrină sau ce credință mai susține că însuși Fiul lui Dumnezeu se intrupează și se răstignește pentru oameni și rămâne om în vecii vecilor, suferind pentru ei și lucrând

pentru creșterea și purificarea lor spirituală, pentru a le asigura nu o fericire pământească numai, ci una veșnică?

Isus e modelul, niciodată ajuns, pentru oricine își face din viață un bun de sacrificat pentru fericirea semenilor săi.

Dacă omenirea se îndreaptă spre trăirea serioasă a acestui suprem ideal, care e dragostea de om, ea se îndreaptă spre înțelegerea și trăirea serioasă a creștinismului.

Noi nu cerem altceva tendințelor sociale contemporane decât dragoste adevărată de om și suntem mulțumiți. Dacă și preoții se vor sili să se ridice pe culmile celei mai înalte trăiri a acestui ideal, se vor întâlni acolo cu oricine caută cu aceeași dragoste binele omului.

Muncă și materie

Continuând discutarea diferitelor aspecte ale problemei atât de actuale a muncii, ne reținem de data aceasta asupra întrebării: Care este raportul dintre muncă și materie? Răspunsul la această întrebare, nu-l cere serios faptul, că și materia este — alături de spirit — un factor constitutiv și ființial al muncii. Ca atare, materia trebuie așezată la locul ce i se cuvine în complexul factorilor muncii umane creatoare.

Când punem problema raportului dintre muncă și materie, ne gândim la completa extensiune a chestiunii, adică cuprindem aici toate laturile aportului materiei în procesul de constituire, desfășurare și împlinire a muncii. Prin urmare, nu-i vorba numai de materie (trupul) ca factor constitutiv al naturii umane, care prestează munca, ci de toate implicațiile pe care le are materia în procesul muncii privite sub aspectul ei integral. Nu trebuie să se uite însă,

că nu pot fi prinse toate acestea în cadrul strâmt al unui articol ca acesta.

În deslegarea chestiunii raportului dintre muncă și materie, ne servește ca punct de mănecare tot adevărul fundamental că în procesul muncii e angrenată dinamic întreagă natura umană. Dacă munca este angrenarea dinamică a întregului om, atunci rezultă implicit faptul că munca rezidă nu numai în spirit ci și în materie (trup). Căci și trupul (materia) este parte integrantă a naturii umane și nu ne putem închipui muncă umană fără materie, după cum nu ni-l putem imagina pe om întreg, fără trup. Ca atare, materia este un factor constitutiv și ființial al procesului muncii. Dualitatea naturii umane: spirit și materie, are implicit drept consecință dualitatea ontică a factorilor constitutivi ai muncii: spiritul, factorul primordial al muncii și materia în general, ca element constitutiv al procesului de constituire și desfășurare a muncii

FOIȘOARA

CAPITOLUL II

Misionarismul laic în practica bisericească a primelor veacuri creștine

[11]

(Cu referire specială la lupta antisectară)

§. 7. Apologetii laici ai veacului II și III ca tip clasic al misionarismului laic în lupta antisectară

(Continuare din Nr. 36 din 1944)

a) În deplină conformitate cu duhul străvechiu al vieții creștine din primul veac de după Hristos, secolele următoare au activat misionarismul laic până la apogeu, potrivit dimensiunilor pe care le-a luat dezvoltarea vieții bisericești din timpul clasic al Bisericii creștine. Trecând peste exemplara desfășurare a apostolatului laic în sens larg,¹ subliniem faptul că misionarismul laic în sens restrâns și-a atins atunci culmea progresului său. În spri-

jinul acestei afirmații, inducem prețioasa reliefare a zelului misionar al femeilor creștine din acea vreme, rămasă dela apologetul Aristide din Atena: „Femeile creștinilor sunt curate întocmai ca fecioarele. Ele predică, din dragoste (cuvântul lui Dumnezeu), sclavilor, sclavelor și copiilor acestora. Ele se străduiesc să încreștineze pe sclavi și dacă aceștia sunt câștigați pentru credința în Iisus Hristos, atunci sunt numiți deadreptul — fără nici o deosebire — frați ai stăpânilor lor.”¹ Iar pentruca afirmația noastră să fie pe deplin justificată, e de ajuns să amintim numai, că laicii au desfășurat o amplă și intensă activitate de didascalii și catihești, cel dintâi introducând pe creștini în cunoștința și viața cea adevărată, iar cei de pe urmă pregătind pe necreștini pentru primirea Botezului, și unii și alții pregătind efectiv terenul pentru ivirea școlilor teologice de mai târziu² și dobândind oarecum un fel de întâietate față de clerici în unele sectoare ale activității misionare.³ Laicilor bine pregătiți li se încuviința chiar predicarea în biserică.⁴

Voind să zăbovim mai mult asupra cercului special al preocupărilor noastre, vom lua drept exemplu clasic

¹ Apologia XV, 6. Citat la Will Joseph: O. c. p. 53.

² Stan: O. c. p. 67—80; Popescu M. Teodor: Primii didascalii creștini. In „Studii teologice”, An. III, Nr. 2, Buc. 1932, p. 143 sq.; Schtan: Laienpredigt. In „Religion in Geschichte und Gegenwart”. 2. Aufl. Tübingen [Mohr] 1929. III. B., col. 1435.

³ Cf. Cândea: Apostolatul laic, p. 27.

⁴ Asupra acestei chestiuni, vezi pe larg la Stan: O. c. p. 80—90.

al misionarismului laic în lupta antisectară pe apologetii și polemicii laici ai veacului al II și al III-lea. O cercetare a activității acestora și a împrejurărilor în care au activat, ne va arăta că punctul acesta de vedere și mănecare este deplin justificat. De altfel, cunoașterea împrejurărilor respective este neapărat necesară și pentru aprecierea și caracterizarea adecvată a apologetilor. Pentrucă apologetii, aparținând unui moment precis al istoriei vieții și gândirii creștine și reprezentând o etapă specifică lor, nu pot fi înțeleși decât cu ajutorul cunoașterii mediului în care s'a născut și au activat. De fapt, mai mult decât oricare alta, activitatea apologetică respectivă e dependentă de anumite împrejurări bine determinate. Căci ea n'a fost o concepție teologică abstractă detașată de realitatea vieții, ci o operă cu totul practică de apărare și de vie și arzătoare polemică. În consecință, nu e mirare că ea nu poate fi izolată de mediul în care s'a născut.¹

Pornită încă din veacul prim, lupta dușmanilor împotriva Bisericii creștine și-a atins culmea intensității și a cruzimii în cele două veacuri imediat următoare. Așa încât, bărbații vizați de noi și-au desfășurat activitatea într-o vreme, în care Biserica creștină se opintea din răspuțeri în lupta împotriva tuturor opozițiilor așternute în calea dezvoltării sale. Prezentarea și numai succintă a fiziono-

¹ Cf. Rivière J.: Saint Justin et les Apologistes du second siècle. Paris 1907, p. 1; Battifol Pierre: Introduction. La Rivière J., O. c. p. V sq. și XXIX.

¹ Asupra apostolatului laic în sens larg, desfășurat de Biserica ort. română, vezi: Cândea Spiridon Dr. Prot.: Apostolatul laic. Sibiu 1944, p. 37—66.

și ca instrument de obiectivare a eforturilor spiritului.

Să nu sperie pe nimenea acordarea pe seama materiei, a calificativului și ființial. Pentru că acest punct de vedere este deplin justificat, întrucât munca nu se poate constitui și realiza integral fără ajutorul materiei. Prin urmare, dacă munca atâră în atât de mare măsură de prezența materiei în procesul ei, atunci trebuie ca materia să i acorde un element ființial.

Adâncind raportul ontologic dintre muncă și materie, pornim nu numai de la faptul că materia (trupul) este parte constitutivă a omului, ci și de la acela că trupul și în general materia, este instrumentul de manifestare a spiritului și elementul de obiectivare a creațiilor acestuia. De unde rezultă clar, că în procesul complet al muncii nu-i angajată materia numai ca trup omenesc care mijlocește manifestarea în afara a sufletului uman, ci și ca realitate cosmică în general care oferă muncii creație umană — de orice fel ar fi aceasta — materialul brut, din care își toarnă realizările sale. De pildă, piatra este elementul material pe care sculptorul îl folosește întru obiectivarea statuii, pe care a creat-o mai întâiu în imaginația sa și apoi în realitate; materia cosmică în general oferă spiritului instrumentiv și științific elementul material brut, din care s-au realizat atâtea instrumentații tehnice, care constituiesc minunea civilizației actuale.

După cum se vede, materia are rol funcțional nu numai în procesul muncii fizice ci și în acela al muncii intelectuale. Căci după cum în orice proces uman obiectivat sunt corelate funcțional și solidar atât spiritul (sufletul) cât și materia (trupul), tot așa și în procesul deplin realizat al muncii — fie spirituale sau fizice — se întrepătrund organic spiritul cu materia. În consecință, absența elementului material din procesul muncii, este egală cu lipsa posibilității de realizare integrală a muncii.

În munca fizică în general și cu osebire în munca tehnică, rolul și peste tot aportul materiei nu este — cum s'ar părea la o privire superficială a lucrurilor — mai important decât al spiritului. Căci și aici funcțiunea primordială o are spiritul și anume spiritul inventiv și științific. Pe de altă parte, nici raportul la funcțiunea ce o are în procesul muncii intelectuale, rolul materiei nu este mai important sau mai fundamental în munca fizică și mai ales tehnică. Aici funcțiunea materiei este numai mai evidentă și mai amplă, întrucât în realizările tehnice se cere mai mult concurs din partea materiei decât în realizările spirituale. Dar întrucât cantitatea

nu ridică calitatea unui element, și aici revine primordial și cel mai ființial rolul spiritului.

O dovadă despre funcțiunea ființială a materiei în procesul muncii, este faptul că nu numai spiritul ci și materia determină felul și caracterul muncii. În relație cu materia, munca devine mai grea decât în relație cu spiritul. Firește, în urma căderii în păcat munca s'a îngreuiat și în latura ei spirituală. Căci și spiritul — mai bine zis sufletul — s'a învârtit în urma căderii și și-a pierdut spontaneitatea creatoare inițială. În consecință, și spiritul se strunește cu greu pe linia muncii demne de înălțimea și ținta finală a omului. Dovadă faptul că greul muncii ca efort, apasă nu numai asupra trupului ci și asupra sufletului. Dar materia e și mai refractară procesului muncii. Producându-se prin păcat desfacerea armoniei integrale dintre spirit și materie ca elemente constitutive ale omului, materia (trupul) a pierdut calitatea de instrument suplu al spontaneității spiritului (sufletului) uman și se mlădiează după cerințele și comandamentele acestuia, numai prin luptă grea. Și cum reaceastă disarmonie și disociere s'a repercutat — datorită solidarității dintre om și univers — asupra întregului cosmos, luată aceasta s'a extins cu privire la întreg domeniul realității materiale. Drept urmare a acestui fapt, munca — mai ales cea fizică — e luptă tuidnică cu materia ca să ia forma și funcția cerută sau dorită de spirit, ca să se asocieze și armonizeze în funcția ei cu rostul spiritului în lume. De aici rezultă greul muncii, care e determinat în cea mai largă măsură de materie.

Dovada afirmației de mai sus, o face faptul că cu cât în angrenajul muncii e angajată mai multă materie, cu atât munca e mai grea. Evident, și artistul duce luptă grea cu materia în procesul plămuirii unei opere de artă; pentru că materia cu care lucrează, se lasă cu greu modelată după imaginația spiritului său creator. Dar în munca fizică și mai ales cea tehnică, lupta aceasta devine mult mai mare și mai grea. Ea constă în opoziția — uneori până la sudori de sânge — omului întru a transforma cosmosul fizic în mediu potrivit și prielnic dezvoltării și desăvârșirii vieții sale. Tocmai pentru că în munca tehnică e angajat un quantum mai mare de materie, ea este mai grea și mai brută sub aspectul realizării ei materiale. De aceea ea și are un caracter mai pronunțat de ispășire; prin ea se realizează integral pedeapsa imbinată cu alungarea din rai: în sudoarea feții sale să-și câștige omul pâinea cea de toate zilele.

Potrivit acestui fapt, tocmai a-

Liceul ortodox din Cluj

În capitala eliberată a Transilvaniei, o nouă școală românească și-a deschis porțile în ziua de 8 I. c. Ziarul „Tribuna Ardealului” (nr. 1207 din 14 I. c.) dedică acestui eveniment mai bine de-o pagină.

Este vorba de Liceul ortodox de fete și băieți, înființat prin osârdia P. Sf. Sale D. D. Nicolae Colan, Episcopul Vadului, Feleacului și Clujului, cu concursul autorităților locale și al multor oameni de bine. Această școală a Bisericii noastre

colo unde se pare că el e chemat să joace un rol redus sau nici-unul, spiritul are să desfășoare un mare rol: Să mențină omul pe linia autentică umană în purtarea greului muncii. Drept aceea, numai executată în duh creștin munca fizică — oricât ar fi ea de grea — devine element de acceză trupească: sub greul ei, trupul se subțiază, omoară patimile și le transfigurează în imn de proslăvire — prin muncă — a Creatorului.

Nu numai spiritul autentic uman — și anume spiritul educat și animat de creștinism — ferește pe muncitor de primejdia ce-l paște mereu, de a cădea în robia materiei. În munca fizică-tehnică, omul luptându-se mereu cu materia, în loc s'ajungă s'o stăpânească cum dorește inițial munca tehnică, ajunge materia să-l stăpânească pe dânsul. Și stăpânit de materie, preocupările omului se îndreaptă la come spre exterior, spre obiect, spre natură, în nădejdea că acolo e cheia fericirii. Cum numai spiritul ne ferește de exteriorizare și ne ține pe vatra intimă a esențialității umane, însemnează că numai duhul creștin — care ne mijlocește adevărata spiritualitate umană — poate scăpa pe muncitor de primejdia robirii sale sub călcăul materiei.

În concluzie, elementul material nu trebuie desconsiderat sau scos din complexul muncii. Munca rezidă ființial și în materie. De aceea și în relație cu materia se definește sensul muncii. În muncă, materia nu e țintă și numai instrument. Drept aceea, în muncă promovăm materia numai în măsura în care avem nevoie de dânsa pentru realizarea țintei integrale și supreme a ei: plinirea omului și dobândirea fericirii.

Ca atare, în procesul muncii materia trebuie să fie subordonată spiritului, ca unuia ce-i dă sens și viață. Așa încât, în problema muncii — sub aspect teoretic și practic — nu spiritul trebuie atras jos la dimensiunea și sensul materiei, ci aceasta ridicată sus la zările spiritului. Căci spiritul trebuie să dea viață și sens materiei, și nicidecum invers.

PROF. DR. CORNELIU SÂRBU

este găzduită în localul fostului liceu de fete „Principesa Ileana”. Direcțiunea ei a fost încredințată Păr. Emil Nicolescu, profesor suplinitor la Academia teologică „Sf. Nicolae”.

Înaugurarea liceului s'a făcut în 8 I. c., printru o slujbă religioasă săvârșită în prezența P. Sf. Episcop Nicolae Colan, a corpului profesoral, a școlariilor și a unui public numeros.

Păr. director Emil Nicolescu a rostit o impreslonată cuvântare de deschidere.

A luat apoi cuvântul P. Sf. Episcop Nicolae Colan, care a spus — în rezumat — următoarele:

De ani de zile ne-am străduit să deschidem un liceu ortodox român la Cluj pe seama copiilor neamului nostru din Ardealul de Nord. Durere, însă, autoritățile de stat n'au voit să ne înțeleagă și să ne asculte. Mulțumită vitejiei armatei noastre și neprețuitului ajutor dat de aliata noastră Unune Sovietică, Ardealul azi este din nou liber și stăpân pe destinele sale. Autoritățile locale ne-au satisfăcut apelul și iată-ne azi puși în fericita situație de a deschide școala atât de mult răvnită, în care toți copiii, dornici de învățură, să-și poată lumina mintea și încălzi sufletul cu învățătura românească în duhul creștin.

Deschidem instituția în niște împrejurări foarte grele, lipsiți de cele mai elementare și indispensabile mijloace didactice, dar suntem plini de răvnă și însuflețire pentru a înfăptui un lucru bun. Prin bună înțelegere și împreună lucrare a profesorilor și elevilor, rând pe rând, toate greutățile începutului vor dispărea. Voim și ne năzuim ca viața internă în liceul nostru să se desfășoare într-o atmosferă de familie. Profesorii să fie ca niște părinți, cari cu dragoste și pricepere să îndrume pe elevi, cari să răspundă cu aceeași dragoste, de ascultare și sărăcuță. Și trebuie să ajungem aceiași țintă, câtă vreme în acest liceu elevii au a primi nu numai instrucție, ci și educație creștinească. Iar aceasta din urmă se poate desăvârși numai într-o atmosferă de familie.

Nu este greu de priceput de ce trebuie să stăruim într-o egală măsură atât asupra instrucției, cât și asupra educației. Prin instrucțiune se luminează mintea, se lărgeste dela zi la zi orizontul cunoștințelor, atât de necesare omului cult al zilelor noastre. Dar, prin aceasta, adevărata instituție de cultură și educație nu s'a achitat complet de datoria ei. Instrucția pune la contribuție mai mult rațiunea. Ori sufletul omenesc, care în totalitatea lui este principul de viață al unui om, nu este numai rațiune. Ce folos dacă cineva adună cu sărăcuță la cunoștințe de viață, dacă nu le știe utiliza pentru realizări nobile. Noblesța sufletului o desăvârșește numai educația

miei istorice, sociale și intelectuale a veacului II și III, ne va arăta cât e de îndreptățită această afirmație.

Maș mult decât oarecare altul, veacul al II-lea a fost pentru tânăra Biserică creștină un veac de luptă aprigă. Cu anevoie s'a găsit ea în fața unei opoziții așa de îndârjite și de redutabile ca cea de atunci. Ieșind acum definitiv din umbra care l-a adăpostit începuturile, creștinismul intră în viața publică a imperiului, pentru a fi atacat îndată din toate părțile. Spiritul păgân sectar se face purtătorul celor mai absurde calomnii, al căror pericol e mare, dacă însem seamă de enorma putere pe care o au ura și prejudecata asupra celor mai bune spirite, mai ales în materie religioasă.¹ Susținută de către literații și apologeții respectivi, opoziția oficială a imperiului roman era mai puțin periculoasă decât o ofensivă deslănțuită de mișcarea ideologică a gnosticismului, care se sprijinea pe erorile trădătorilor, iudeo-creștini și mai ales montaniști.²

Sub toți Antoninii, dela Traian până la Commodus, Biserică creștină a suferit violențe diverse, fie din pricina legii lui Neron care a interzis formal creștinismul, fie de pe urma răscoalelor populare, cauzate de svonorile calomnioase care circulau la adresa creștinilor și care erau exploatate cu multă abilitate mai ales de către

Evrei. Chiar și sub cei mai buni împărați, de exemplu sub Antonin Piu (138—161), Biserica a avut să suferă martiriul. Destul a suferit ea încă și sub Marcu-Aureliu (161—180), al cărui înalt ideal filosofic, departe de a face să admire creștinismul, l-a făcut să se teamă de el ca de un rival al propriei sale doctrine.³

Concomitent cu atacul fizic, se deslănțuia și atacul cu peana al literaților, dintre care cei mai cunoscuți sunt: Fronton de Cirta, Lucian de Samosata și filosoful Cels.⁴

Maș periculoasă decât aceste atacuri păgâne, era ofensiva purtată de intransigența acerbă a eresului iudaizant care persista, cu îndârjire în menținerea anumitor practici mozaice, de efortul susținut al gnosticismului de a transforma creștinismul într-o filosofie religioasă și de veleitățile exaltate ale montanismului, milenarismului și encratismului.⁵

Această luptă împotriva Bisericii se continuă și în veacul al III-lea. Condițiunile în care trăia acum creștinismul, sunt foarte diferite în ansamblul lor, față de cele din veacul trecut. Căci pe când în veacul al II-lea Biserica e în continuu amenințată de violențe crude localizate, în veacul al III-lea atacurile oficiale redutabile le urma perioade de pace relativă. Edictul din anul 202 al împăratului Septimiu-Sever marchează o eră nouă în raporturile dintre Statul roman și Biserica creștină. Căci

acesta suprime rescriptul lui Traian: „Conquiereți non sunt” și impune magistraților o atitudine mai vigilentă și mai activă față de creștini. Persecuțiunile vor deveni acum oarecum oficiale, dar războiul devenit universal se întrepruce prin neglijența sau bunăvoința unora dintre împărați. Biserica suferi adevărate asalturi sub Septimiu-Sever începând cu anul 202, sub Maxim Tracul (235—238) și dela Deciu la Valerian (249—260), atingând marea criză care deschide veacul al IV-lea și pregătește triumful final.⁶

Împotriva puterii creștine din ce în ce mai viguroase, forța imperială a deslănțuit o luptă oficială sprijinită pe diverse tentative făcute cu scopul de a inova păgânismul în decădere. Aici trebuie să amintim invazia cultelor orientale care se răspândiră mai ales sub forma unui sincretism religios sau aceea a Mithraismului, neoplatonismul cu pretenția lui de a înlocui creștinismul și cu marea lui influență, precum și ivirea maniheismului care făcu atâtea victime la sfârșitul acestei perioade.⁷

Concomitent cu atacurile din afară, Biserica creștină fu bătută și de diferite crize interioare în urma ivirii diverselor tendințe doctrinale, dintre care unele erau ortodoxe iar altele au devenit cu totul eretice. Înșirăm aici opoziția dintre partizanii credinței populare și acela al teologiei savante,⁸ problema trinitară a cărei desbatere a produs erezia raționalistă a antitrinitarilor sau monarhianilor cu direcție triplă: dinamistică sau ebionitică,

¹ Rivière: O. c. p. 1 și 18.

² A. A. Cayré F.: Patrologie et histoire de la théologie. 3-e éd. Paris. (Desclée et Cie) 1938. t. I, livres I et II, p. 93.

³ Idem, ibidem p. 93 sq.

⁴ Idem, ibidem p. 94.

⁵ Popovici Eusebie: O. c. p. 306 sq.

⁶ Cayré: O. c. p. 159 sq.

⁷ Idem, ibidem p. 164.

creștinească. Hristos ni-a înfățișat pe adevăratul om, demn de făptura și scopul lui în viață. El a creiat și ne-a lăsat modelul de perfecțiune ce trebuie să-l urmăm. A fost pentru toate timpurile cel mai desăvârșit dascăl. În învățătura și viața Lui pământească, dascălii zilelor noastre au căutat și găsit toate principii educative necesare la înobilirea sufletelor.

Țin să accentuez: cu toate că liceul nostru se numește ortodox român, noi nu vom face nici o distincție față de frații noștri uniți. Toți deopotrivă suntem fii ai aceluiaș neam, toți iubim aceleași idealuri. Cu toții ne încadrăm în aceeași unitate de simțire și gândire.

Deasemenea să nu fim bănuiți nici de șovinism național. Credem că precum celelalte neamuri conlocuitoare sub auspiciul bisericii au dreptul să-și crească copiii în duh național și creștin, la fel avem și noi acelaș drept. Punând deosebită greutate pe educația creștină, dela sine cade întrefinerea duhului sectar, șovin și îngust național. Temeiul creștinismului este iubirea dintre oameni.

Dragi elevi,

Acum suntem puțini. Explicarea este ușor de găsit și o cunoașteți cu toții. Vestea deschiderii liceului, încă n'a trecut prea departe dincolo de barierele orașului iar călătoria azi este atât de anevoioasă. Faptul să nu vă descurajeze, nici să nu vă înăbușe elanul. Strămoșii noștri aveau un dicton cuminte: «trei cu profesorul, formează un colegiu». Cu cât aglomerația va fi mai mică, cu atât posibilitatea de muncă mai mare. În fine mulțămesc atât autorităților cât și profesorilor că au dat ascultare apelului meu de părinte sufletesc și rog pe bunul Părinte ceresc să trimită binecuvântarea sa peste noi, încununând lucrarea noastră cu cele mai binefăcătoare roade.

O distincție meritată

Din prilejul Anului nou, P. Sf. Sa Dr. Andrei Mageru, Episcopul Aradului, a conferit mai multe distincții membrilor clerului dela centrul eparhial.

Intre cei ce s'au învrednicit de osebta cinste a ridicării lor în rang, se află și Preotul Dr. Ilarion V. Felea, profesor titular definitiv la Academia teologică din Arad.

Preoțimea noastră cunoaște îndea-proape pe acest eminent slujitor al altarului. Condeiul lui, cald și sincer, luminos și temelnic, nu obosește niciodată. Iar la amvon, Păr. Il. V. Felea este o îmbucurătoare excepție.

Știrea ridicării sale la rangul de protoiereu am primit-o cu tresăriri de mândrie, neuitând că P. C. Sa a păstrat legătura strânsă cu Sibiul ortodox, în care și-a făcut studiile teologice și debutul de publicist bisericesc.

modalistă sau sabeliană și cea conciliantă, precum și doctrina eronată subordinațiană.¹

Această scurtă înfățișare a mediului istoric, social și intelectual în care s'a desfășurat viața creștină în veacurile respective, ne arată că Biserica era atacată și combătută din afară — cu mijloace spirituale și fizice — de către opoziția păgână și iudaică, iar înlăuntru era sgu-duită, frământată și slăbită de erezie și de schismă, care își reclamau cu îndărărire dreptul lor la viață. Dacă considerăm faptul că sectele actuale — atât ca direcție teoretică cât și ca atitudine practică — reactualizează în esență erezia și schisma din primele veacuri, dacă ținem seamă de pericolul bisericesc și național ce-l prezintă sectele (atrăgând în luptă și puterea politică care constituie în cazul acesta corespondentul forței politice romane ostile creștinismului de odinioară), atunci putem afirma categoric, că împrejurările pe care le creiază ele pentru viața bisericească, sunt în fond identice cu cele pe care le-a trăit Biserica creștină în veacul al II-lea și al III-lea. Căci precum stăpânirea politică romană, ca expresie a rezistenței păgâne, și iudaismul, ambele din afara creștinismului, iar opoziția ereziilor și schismelor de pe atunci din lăuntru lui, amenințau serios desvoltarea Bisericii creștine, tot așa sectele moderne primejduesc sau stân-

P. Sf. Episcop Nicolae Popoviciu la Oradea

Odată cu căderea nedreptului hotar despărțitor de frați, obștea dreptcredincioasă din Ardealul de Nord a primit într-o ale sale pe P. Sf. Ierarhi isgoniți dela scaunele lor de evenimentele din toamna anului 1940.

Am scris la vreme despre înapoieria P. Sf. Episcop Dr. Vasile Stan la reședința sa din Sighet.

Aflăm acum, dintr'un număr recent al confratelui arădan «Biserica și Școala» (nr. 2-3 a. c.), că P. Sf. Episcop Dr. Nicolae Popoviciu a petrecut sfintele sărbători ale Nașterii Domnului laolaltă cu păstorii Săi. Bucuria întâlnirii l-a răsplătit din plin pentru umilințele îndurate acum patru ani, când a fost expulzat de-acolo în condițiunile revolțatoare care se cunosc.

Insofit de I. P. C. Arhimandrit Ioan Dinu, P. Sf. Sa a săvârșit sf. Liturghie în Catedrala episcopoească, a predicat, a cercetat răniții din spitalul militar român, a participat la serbarea dalinilor de Crăciun care s'a ținut la teatrul orășenesc, a primit pe intelectualii români din Oradea, și a făcut vizite de rigoare la Episcopia unită și la Comandamentele militare sovietic și român.

Cu acel prilej, corul Catedralei — dirijal de teologul Albuțiu — a primit din partea P. Sf. Sale o danie de 50.000 Lei, iar harnicul preot Andrei Lupșa a fost hirotesit într-o protoiereu.

A doua zi de Crăciun, P. Sf. Sa a săvârșit sf. Liturghie la Beiuș.

Milogul

În sorb de veac, în păgânul vârtej al furtunilor de schije ucigașe, milogul din ființa mea și-a neamului se trezi ca scuturat de stihii și obraznic ieși pe priopa sufletului, sca pe un mal dela începutul lumii". Aici mugi ca o fiară săgetată și țipă cu urlet în noaptea inebunită de întuneric, gata să năruie veacul.

Îl port din vremi neștiute în ființa mi robită neamului. Dar nu l-am simțit și pipăit cu ochii sufletului nici când până azi. E pervers de urât, dar iscusit peste măsură în poftă și vveri, pe care și-le știe hrăni cu îndrăzneala „inteligenței canceroase”. Gemete de moarte poartă pe buzele-i lacome și'n ochii de năpărcă sticliri de pradă.

Ridicând din umbra sufletului brațe rebegite, urlă cu desnađejde în urechea întunerecului!

«Dă-mi bucuriile lumii, dă-mi fericiri pământene! Vreau să trăiesc fără griji și dureri în liniștea păcii!»

Ruga i miloagă se topi neputincioasă, ca isbucnirea nătângă a deznădejdit rebele, era parecă țipătul pasării de noapte ce și găsește cuibul pustiu.

Sufletul meu însă, vie schintee din al neamului, biruind temerea de moarte strălucă întru nemurire și își chiu bucuria în vorba:

„Mă scutur de povara milogului”. Doar lumina libertății ce mocnește în ființa fiecăruia, om sau neam, fășnește la sorocă cu putere de fulger, năruie zăgazuri și frânge lanțuri ancestrale.

Și în vreme ce dimineța fremăta de biruința luminii, aidoma ca șura vrăbiilor, învălăită în pae, din curtea părintească, în luna lui Florar, sufletul grăi bărbătește milogului:

„Iată lumina lumii! Ea singură e drum de muncă creatoare și crește bucurii roditoare. Tu te-ai închinat nopții stihiiilor ei. Invrednicește-te de împărăția întunerecului. Să știi însă, că „iscusița ta nu va mai batjocori dreptatea libertății mele și nici lingușirea inteligenței tale nu va mai nemernici credința mea. Părăsește-mă! Vreau și sunt liber!»

În clipa aceea am simțit cum prin spărtura întunerecului cerul intra în sufletul meu și al neamului, sporind dragostea jertfei și răvna voinică a vitejiei prin muncă neodihnită. El, sufletul, răsufla slobod, afund și sănătos, ca apa mărilor întinse, iar credința nemăsluită îmi apleca fruntea sub ochiul lui Dumnezeu, care prin grai de inger cobora din vârful văzduhurilor adevăruri înfloritori de dulce, lecuind toate rănille păcatelor și împodobind frumusețea cea dintâi a zidirii noastre:

Învie om, învie neam prin libertatea dreptății și prin dreptatea libertății. Se săvârșește o minune în albaștrii de veșnicii și pogoară pe treptele zărilor de mărăgărint spre pământul strămoșilor daci, o minune prin care poporul toropit de nenorocul lui îndelungat învie pentru a se așeza din nou la locul unde-l chiamă tradiția nașterii lui și amintirea zilelor mai bune. (Iorga)

Să se știe însă că măreția veșnicilor și strălucirea nemuririi o zidesc numai cei ce își depășesc umbra, povățuindu-se de răvna adevărilor eterne și de dragostea jertfei pentru binele colectivității ce se chiamă neam.

Da, ziditorii de veșnicii sunt sortiți să-șiucidă în sânge toată pofta fericirii fugare și toată grija ce-a lumească, conduși fiind de steaua asprelor încercări, care în lumina ei poartă mai mult decât ispita mulțumirilor vremelnice răvnite de mărunții muritori.

Milogul, tremurând ca de friguri, la auzul acestei Evanghelii strămoșești se topi în geana întunerecului, prohodit de tăcerea morții.

Z. SANDU.

Și Italia. Guvernul democrat al Italiei si-a retras semnătura pusă de Mussolini și Ciano pe Dictatul dela Viena din 30 August 1940, astfel și Italia recunoaște nulitatea Dictatului, prăbușit pentru vecie.

VITRINA CĂRȚII

„Pentru dreptate și libertate“

A apărut, în Editura „Dacia Traiană”, cartea: *Dela Bobâlna la Alba-Lulia, lupta Transilvaniei pentru dreptate și libertate*, de Corneliu Albu, București, f. a. Pg. 137. Lei 350.

Materialul acestei lucrări, datorită gândirii unuia gazetar ardelean refugiat, este un prea meritat prinos adus luptătorilor pentru dreptatea și libertatea Transilvaniei, între anii 1437, — când a izbucnit focul revoluției celor adunați la Bobâlna, pe Someș, — și 1919. Sânt figuri strălucite de eroi ardeleni, cari s'au jertfit pentru o cauză dreaptă, „fie cu ființa, cu sabia, cu scrisul sau cu arma legii”.

Autóru l a reușit, în mare măsură și în puternice trăsături să învedereze fapăturile de seamă ale înaltașilor noștri precum și licoana vremilor aspre în care au suferit și au luptat.

Acești înaltași sânt:

Episcopul Ioan Inochentie Micu din Sadu Sibului [1729];

Horia, Cloșca și Crișan, „treimea durerilor noastre”;

Gheorghe Sincal, care deși e greco-catolic, nu este prieten al unirii bisericii cu Roma, [pag. 49];

Gh. Lazăr, descălecătorul cultural de covârșitoare însemnătate pentru românism;

Timotei Cipariu, ucenic al lui Gh. Sincal, P. Maior și S. Micu, înălțându-se deasupra lor;

Avram Iancu, Craiul nelcoronat al Munților;

Simeon Bărnuț, vizionarul, care zicea că nu poate rădăci niciodată celce ține cu poporul;

Providențialul Andrei Șaguna, dătorul de legi și datini;

Alexandru Papu Ilarianu, „ctitorul unității naționale”;

Gheorghe Coșbuc [credem că e greșit a-l proclama de „poet al țărânimii”, adevă al unei clase de cetățeni, când el este al nostru, al fiicăru l român cărturar și necărturar]; șirul se încheie cu Octavian Goga, ca poet și scriitor, și mai puțin ca om politic.

De sine înțeles: numărul celor demni de a fi prezentați, ca luptători de greutate ai Transilvaniei, este cu mult mai mare, — cum ne spune însuși autorul, care, pentru o viitoare ediție a cărții, — în împrejurări mai priincioase decât cele actuale, — ne pune în vedere o falangă sporită a deschizătorilor de drumuri în istoria obiditului Ardeal..

Recomandăm cetitorilor intelectuali, să nu se lipsească de această frumoasă publicație, în care apar personalitățile cele mai reprezentative ale neamului românesc, zugrăvite cu rar talent de publicist și prezentate cu dragoste, într-o lumină răscolitoare de idealismul acela care ne trebuie.

e. h.

jenesc bunul mers al creștinismului curat și — cu aceasta — și pe acela al statelor. Firește, am exagera mult dacă am susține că pericolul sectelor actuale egalează pe acela care amenința Biserica creștină în epoca respectivă. Dar dacă considerăm rafinamentul și eficacitatea unei metode de luptă de multe ori mai ingenioasă decât în acele vremuri, atunci nu mai încape nici-o îndoială, că se impune — acum ca și atunci — aceeași reacțiune din partea Bisericii. În consecință, luarea apologetilor și polemistilor laici din veacurile II și III drept model al misionarismului laic în lupta antisectară, este pe deplin nimerită și îndreptățită.

Astfel prezentându-se împrejurările de viață ale creștinismului, nu-l deloc de mirare că apologetica și polemica făceau parte integrantă din activitatea misionară a Bisericii creștine și că toată literatura respectivului timp poartă pecetea unei atmosfere de luptă.¹ De fapt, dacă până acum creștinii nu puteau opune rezistenței dușmane decât inocența și răbdarea, care culmina în acceptarea cu bucurie a martiriului, acum vine momentul în care apar creștinii ce îndrăznesc să strige nevinovăția fraților lor și să ceară dreptate: apologetii și polemistii veacului II și III.²

Îmbrățișând creștinismul, filosofii s'au ferit a repudia

¹ Cf. Müller Karl: Kirchengeschichte. 3. Aufl. neu bearbeitet in Gemeinschaft mit H. F. von Campenhausen. Tübingen [Mohr] 1941. I. B. Erster Halbband, 176.

² Cf. Batiffol: O. c. p. VIII.

numele și portul lor. Fiind scriitorii și vorbitori de profesie, acești filosofi convertiți au devenit apologetii și polemistii creștinismului. Inițiatii în cultura greacă, ei aveau mai multă dialectică și aptitudine pentru controversă decât propovăduitorii pur apostolici. În plus, în ochii conducătorilor ei erau oameni mai susceptibili de a fi luați în serios decât celtalți creștinii. Mulțumită lor, creștinismul îndrăznește să se adreseze stăpânirii romane¹ și să desfășoare o activitate defensivă și ofensivă de mare amplitudine, care n'a lăsat fără răspuns nici-o acuzație și nici un atac dușman. Așa se face, că în veacul al II-lea apologetia joacă un rol excepțional de primul rang; iar în veacul al III-lea — deși nu mai stă pe primul plan al misiunii ca'n veacul precedent — rolul apologetiei nu încetează.

O prezentare a activității apologetilor și polemistilor laici din veacurile respective, va evidenția pe deplin îndreptățirea afirmației de mai sus. Firește, această prezentare va cuprinde în mod covârșitor veacul al II-lea și mult mai puțin pe cel următor. Pentru că veacul al II-lea este epoca clasică a apologetiei și polemicii vechi creștine reprezentate în măsură prevalentă de către laici, iar veacul al III-lea e mai puțin reprezentativ în această privință, nu numai pentru că în decursul lui apologetia și polemica nu mai stau pe primul plan al misiunii creștine, ci și pentru că respectiva activitate apologetico-polemică este mult mai puțin susținută prin laici.

¹ Cf. Batiffol: O. c. p. VIII sq., XIII și XV.

(Va urma)

¹ Idem, ibidem p. 164. sq. ² Popovici Eusebie: O. c. p. 334—340.

Cu copiii între răniți

Serbari a școlărilor dela „Aplicație”
Am arătat și o prilej că un grup de ostași români în lupte de război în Ardealul în Reședința mitropolitană și în încăperile Academiei teologice „Andreiane”, bucurându-se statornic de întreaga simțăminte a I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae și a personalului de conducere al acestei înalte instituții de învățatură și educație ortodoxă română.

Miercuri 24 i. c. fiind sărbătoare națională, ostașii răniți au fost cercetați de elevii și elevii Școlii primare de aplicație de pe lângă Școala normală de fete „A. Șaguna”, cari au zăbovit la căpătâiele lor mai mult de-o oră.

Împărțiți în trei echipe, cel peste o sută de școlari măruntii au desfășurat simultan, în cele trei saloane ale Spitalului militar anexă, frumoasele programe de coruri și recitări pe cari le-au pregătit temeinic sub conducerea distinsei lor directoroare dna Prof. *Septimia P. Gherman* și a zeloaselor lor învățătoare: dna Rădăța Lt.-Col. Colceag, dna Elena Mihăilescu, dna Elena Mărginean și dna Elena Iacob. Scurte cuvântări festive au fost rostite de școlarii din clasa IV: Constantinescu Laura, Lungociu Corina și Ionescu Petre. Corurile au fost dirijate de către școlari.

Au recitat poezii: Lupu Angela, Hagan Mioara, Marcu Mihai, Nicolescu Dan, și Tolu P., toți din clasa I; Filipescu Monica, Lungociu Lucia, Șerbănescu Zoica, Sava Lucia, Stănilă Mariana, Morariu Ștefan, Oancea Radu, Palada Ștefan și Turcu Tituș, toți din clasa II; Ionescu Stela, Radu Patrița, Tolu Viorica, Antonescu Dinu, Isacu Nic., Lefter Corneliu, Popa Al. și Tudor Sergiu, toți din clasa III; Dan Constanta, Lungociu Corina, Mager Rodica, Olariu Pia, Ștopu Lucia, Brânduș Liviu și Sava Doru, toți din clasa IV.

Școlarii au împărțit fiecărui ostaș rănit câte un cozonac, țigăre, chibrituri și cărți postale, procurate din danile lor benevole.

În cuvinte simțite, Păr. Rector Dr. D. Stăniloae a vorbit copiilor despre sensul educativ al vizitei acestora la căpătâiele eroilor și a mulțumit dnei directoroare Prof. *Septimia P. Gherman* și învățătoarelor școlii, pentru fapta lor plătitoare.

O asistență restrânsă, compusă din personalul de conducere al Academiei teologice și din prietenii ai „Aplicației”, a participat la această mișcătoare solemnitate, care de altcun nu este întâia — și nu va fi nici ultima — inițiativă pornită din vreața tenace a dnei Gherman de-a crește copilașii din școala Bisericii în spiritul iubirii de deaproape și al dragostei de neam.

Asistent

Ziua de 24 Ianuar, — sărbătoarea unirii Principatelor Muntenia și Moldova, s'a comemorat în bisericile din capitală și din provincie, prin slujbe religioase finite între ora 11 și 12. În școlile s'au rostit cuvântări, în care s'a arătat însemnătatea zilei de 24 Ianuar. Guvernul a luat măsuri, ca în ziua aceasta toate serviciile publice, precum și școlile, să funcționeze ca de obicei.

Înaintarea fulgerătoare a armatelor sovietice. — Ofensiva sovietică de pe frontul din Polonia, începută la 12 Ianuarie, a fost ca o izbitoră de pumn năpraznic, care a împrăștiat din calea ei orice obstacol. În două săptămâni armatele sovietice au cucerit jumătatea din Polonia care rămăsese neocupată, au cucerit o mare parte din Prusia Orientală, iar cealaltă parte au încercuit-o pe la Elbing, în apropiere de Danzig — și au pătruns adânc în Silezia germană și în Brandenburg. Orașul Oppeln din Silezia a căzut, la Breslau sunt lupte de stradă, râul Oder e trecut prin mai multe locuri. Până la Berlin nu mai sunt decât 160 km.

Dacă ofensiva mai continuă câtva timp în același ritm, Germania va fi adusă în situația cea mai critică.

Arbitrajul vienez dela 1940 anulat

— Convenția de armistițiu cu Ungaria —

Traitaivele de armistițiu, între Națiunile Unite pe de o parte și Ungaria pe de altă parte, s'au purtat la Moscova, în zilele de 18—20 Ianuar 1945. La conversații Uniunea Sovietică a fost reprezentată prin de Molotov, comisar al poporului pentru afacerile străine al URSS, iar Statele Unite și Marea Britanie au fost reprezentate prin ambasadorii lor la Moscova. Din partea Ungariei au luat parte dnii Gyöngyösi, ministru de externe în guvernul provizoriu dela Debrecin, general Veress János, ministru de război, și Balogh István, ministru de stat. La conversații au luat parte și plenipotențiarul Jugoslaviei și Cehoslovaciei la Moscova.

Cuprinsul convenției de armistițiu:
ART. 1 a.) — Ungaria încetează războiul împotriva Națiunilor Unite, rupe relațiile diplomatice cu Germania și declară război Germaniei.

ART. 1 b.) — Ungaria face prizoniere toate trupele germane de pe teritoriul țării și se obligă să interneze pe toți supușii germani.

ART. 1 c.) — Ungaria se alătură efortului de război al Națiunilor Unite cu cel puțin 8 divizii.

ART. 1 d.) — Restul forțelor armate maghiare sau ale altor formațiuni similare trec pe picior de pace.

ART. 2. — Ungaria își retrage armata, administrația și funcționarii din teritoriile Cehoslovaciei, Jugoslaviei și României, și anulează toate legile și dispozițiunile Legale privitoare la aceste teritorii.

ART. 4. — Ungaria pune în libertate pe toți prizonierii de război, aparținând Uniunii Sovietice, Cehoslovaciei, Jugoslaviei sau celorlalte Națiuni Unite, și le asigură echipament, hrană și mijloace de transport pentru înapoiere în patrie.

ART. 5. — Ungaria pune imediat în libertate pe toți cei deținuți pentru acțiune în favoarea Națiunilor Unite.

ART. 12. — Pagubele cauzate prin purtarea războiului Uniunii Sovietice, Cehoslovaciei și Jugoslaviei, vor fi acoperite numai în parte, având în vedere că Ungaria s'a alăturat, deși târziu, națiunilor Unite. Despăgubirile se fixează în suma de 300.000.000 dolari aur, plătită în termen de 6 ani, în mărfuri, ca produse agricole, industriale, nave comerciale și de război, vite, etc. Din aceste despăgubiri 200.000.000 dolari vor fi achitați Uniunii Sovietice, iar 100.000.000 Cehoslovaciei și Jugoslaviei.

ART. 14. — Ungaria se obligă să ia măsuri de pedepsire împotriva criminalilor de război.

ART. 19. — Ungaria recunoaște nulitatea arbitrajelor dela Viena, din 2 Nov. 1938 în dauna Cehoslovaciei, și din 30 Aug. 1940 în dauna României.

ART. 20. — Prezenta convenție intră în vigoare la semnarea ei.

În numele Uniunii Sovietice, al Statelor Unite ale Americii și al Regatului Unit: ss Mareșal Vorosilov;

În numele Ungariei: ss. Dr. Gyöngyösi János, mln. de externe, ss. Veress János min. de război, ss. Balogh István, mln. de stat.

Implinirea condițiilor de armistițiu continuă și prin aceasta România arată că își respectă semnătura restituind bunurile sovietice exportate din Rusia în vremea războiului. În decursul lunii Ianuar a. c. s'au trimis mai multe vagoane, precum și vapoare, încărcate, cu diferite materiale, cu mașini, unelte de căi ferate ș. a. Asemenea s'au trimis câteva mii de vite, cai, oi, exportate de pe teritoriul Uniunii Sovietice în timp de război.

Dați-vă obolul pentru cei încercați de soartă!

INFORMAȚIUNI

Înapoiere. Comisarul refugiaților comunică tuturor persoanelor refugiate din Ardealul de Nord, Bucovina de sud și Moldova, care doresc să se înapoieze la cămin, să se prezinte la prefecturile județene pentru a primi autorizație și foi de drum spre a se întoarce acasă.

Bacalaureat. Ministerul educației naționale a aprobat o sesiune de bacalaureat teoretic, ce se va ține la Deva, începând cu data de 5 Februar 1945. Înscrierile se înaintează către Inspectoratul școlar din Alba-Iulia.

Două semestre. Datorită împrejurărilor excepționale, în care s'au deschis în acest an cursurile școlilor secundare, ministerul educației naționale a hotărât ca, în loc de trei trimestre, anul școlar să aibă două semestre. Primul semestru se va încheia la 1 Martie, al doilea la sfârșitul anului școlar.

Parastas. Dumineca trecută s'a săvârșit în biserica noastră din Săcel (prof. Sălăște) un parastas pentru odihna sufletului eroului Căpitan rez. Ioan Flucus, profesor secundar, căzut în fruntea trupelor de Vânători de munte, la 1 Oct. 1944, în luptele dela Turda.

Urmele războiului. „Legea Românească”, organul oficial al eparhiei orădene, în urma împrejurărilor grele, prin care trece țara, n'a apărut în lunile din urmă ale anului. Acum primim numărul 18—24, conținând materialul pe Sept.—Dec. 1944, cu articole de cuprins instructiv ca și până acum. Privitor la urmele războiului în orașul Beiuș, Legea Românească scrie că în zilele când năvăliseră trupele maghiare în județul Bihor, populația s'a refugiat, luând drumul pribegiei prin munți. Când au intrat ungurii în Beiuș, prima ispravă a fost să incendieze biserica noastră catedrală, și cu o lovitură de tun i-au doborât turnul, au bombardat apoi reședința episcopală și Școala normală ortodoxă, avărind clădirile. Acelaș lucru s'a întâmplat și cu alte instituții din Beiuș.

† Preot Aurel Todoruț, pensionar al Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu, după lungi și grele suferințe, împărțit cu Sf. Taine ale muribunzilor, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în 16 Ianuarie 1945, în vârstă de 58 ani. Înormântarea i s'a făcut în 18 Ianuarie a. c. din Capela cimitirului central din Sibiu. Cu moartea părintelui Todoruț dispărea fostul slujbaş al Arhivei noastre arhiepiscopale, unde într'un șir de ani muncise cu tot zelul și priceperea iubitorului de muncă desinteresată. Odihnească cu dreptii!

Librăria rusă. În scop de a se putea face cunoscute valorile culturale, literare și artistice ale Rusiei sovietice, s'a deschis în capitala țării noastre o librărie, în care sânt prezentate publicului toate operele de artă și literatură apărute în Rusia de astăzi. Librăria este zinic cercetată de publicul din București și din provincie.

Activitate culturală, în mod stăruitor, desfășoară despărțământul județului Sibiu al „Astrei”, condus de dl Inspector general Silviu Teșosu. Sub președinția sa, comitetul acestui despărțământ s'a întrunit în ședință în 5 i. c., când dnii profesori I. Isăcu și M. Nanu au prezentat raportul despre lucrările culturale îndeplinite de acest organ al „Astrei” și propunerile făcute pentru viitoarea sa activitate: Se va continua lupta împotriva analfabetismului; vor funcționa mai departe școlile țărănești de bărbăți și femei, cu obșnutele conferințe de Duminecă, dând programe cât mai potrivite, atât pentru sate, cât și pentru orașe ș. a. Comitetului i s'a încredințat raportul citit, făgăduind să lucreze și de aici încolo în spirit democratic, interesându-se tot mai mult și de viața muncitorească, pe care dealtfel n'a neglijat-o nici până acum.

Teatru în Sibiu. Artiștii Teatrului Național din Iași vor da reprezentații în Teatrul municipal din Sibiu în fiecare

zi de: Marți, Joi, Sâmbătă și Duminecă. la ora 15. În zilele de Duminică și sărbători se vor ține la ora 10, matinee pentru tineret și muncitorime. Biletele se vând la casa Teatrului municipal, și la agenția teatrală Băcilă, în strada Regina Maria 57.

STIRI LOCALE

Predică în Catedrala din Sibiu

8. Duminecă, în 28 Ianuarie 1945, servesc: Rectorul Dr. Dumitru Stăniloae, prof. Mihail Neagu și profesorul Gheorghe Șoima; diaconii: Asatolie Scurtu și Nicolae Mladin, Predică prof. Nicolae Mladin, La Oastea Domnului predică: duhovnicul Nicodim Belez.

9. Marți, la 30 Ianuarie 1945, sfinții Trei Ierarhi: Vasile, Grigorie și Ioan servesc: prof. Mihail Neagu, duhovnicul Nicodim Belez, Ioan Munteanu, prof. Dumitru Călugăr și Gheorghe Șoima; diaconii: Dr. Grigorie T. Marcu și Simion Macarie. Predică: prof. Grigorie T. Marcu. La Oastea Domnului predică: preotul Ioan Munteanu.

Nr. 991/944.

[2] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de Diacon, de pe lângă parohia protopopească Brașov-Scheiu I, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Locuință în natură sau bani de chirie, după posibilitate
3. 15 jgăre de pământ arebil din terenurile bisericii, ca sâlune de Diacon.
4. Venitul provenit din ajutorul pe care-l va da preoților la umblatul cu sf. cruce în ajunul Bobotezii.

5. Diaconul va îndeplini și funcțiunea de secretar protopopesc.

Diaconul este obligat a servi regulat în Duminică și sărbători și la toate ocaziile festive.

Concureșii își vor însuși actele în termenul legal cu binecuvântarea arhierescă de a candida și a aprobarea subsemnatului Oficiu de a se prezenta la Biserică spre a oficia și a face cunoștință cu credincioșii.

Brașov, la 10 Decembrie 1944.

Consiliul parohial al bisericii Sf. Nicolae în înțelegere cu Oficiul protopopesc al Brașovului,

Dr. N. Stinghe Pr. Gh. Constantin
Adm. Prot. Preș. Paroh: Secretar Paroh

Librăria și Tipografia ARHIDIECEZANĂ

SIBIU - str. Mitropoliei 45 - SIBIU

Fondate la 1850

Telefon nr. 412

Librăria oferă în permanență:

Cărți literare, pedagogice și științifice. Cărți rituale. Rechințe de tot felul. Imprimare bisericăști. Odăjdii. Icoane Chivote. Potire. Candele și Cădelnițe. Discui etc., etc. Toate de calitate superioară, Cereți oferte și informațiuni!

Tipografia execută prompt:

Cele mai pretențioase lucrări din arta grafică cu preferințe cele mai avantajoase posibile. Posedă caractere de literă frumoase și hârtie de calitate. Execuție ireproșabilă cu personal specializat în lucrări. Adresați-vă cu încredere!

Răspândiți cu drag

Telegraful Român
Organul lui Șaguna din 1853